

Заняткі восьмыя

Занятие восьмое

Я быў за ша/фера

Ажаниўся мой сябра Мікіта. Але ж і добрае справілі яму вясельле! Зь песнямі, з гумарам, з гульнямі. Гасьцей было поўнае застолье. Старшы сват пільнаваў парадку. Пілі квас, мядуху, піва. Я дык надта ўпадабаў ягдны напой — варану/ху. На гарэлку ніхто не налягаў, бо ўсім і так было вясёла. Нястомна гралі музыкі. Сьпявалі песні. Цешыліся з маладых. Адорвалі іх падарункамі. Дзялілі каравай.

Лад мовы

Прыназоўнік (Предлог)

Прыназоўнік (предлог) — служебная неізмняемая частка рэчы. Указвае на залежнасць між предметамі: **паклаў на стол** (паложаў на стол), або на направаленне дзеі: **прыду да цябе** (прыду к тебе).

Предлоги бывают:

— *простыя (простые)* **ад, аб, пад, над, перад, прад, з (зь), за, без (бяз)**: **адыйшоў ад навукі** (отошёл от науки), **над стольлю** (под потолком);

— *складаныя (сложные)* **накшталт, замест, звыш, усьлед, насустрач, упоперак, наконт**: **папытаюся наконт кватэры** (узнаю насчёт квартиры).

Предлог связывает самостоятельные части и вместе с ними имеет разные значения (времени, места, способа действия). Предлог управляет падежом слова, перед которым стоит. Согласование предлога с тем или иным падежом часто бывает обусловлено чисто стилистически. Можно сказать **паедзем на абедзе** (поедем после обеда), а можно — **паедзем пасля абед** (поедем после обеда).

Предлоги **пра, праз, на, у** употребляются обычно с винительным и предложным падежом: **чытаю пра падзеі за мяжой, едзем праз Польшчу, адзежа на сьвята, прыду ў сераду, сьнег на страсе, дзяўчына ў хустцы**.

Некоторые предлоги употребляются с несколькими падежами.

Выйшаў з дому (Р.).

Быў тут з тыдзень (В.).

Спаткаўся зь сябрамі (Т.).

Следует отличать существительные с предлогами от похожих по звучанию наречий.

Прачытаю сьпіс з пачатку.

Спачатку прачытаю сьпіс, а потым удакладню.

Уночы зімовыя бывае холадна.

Я прыехаў уночы.

Ад'яжджалі ў восень халодную.

Увосень і верабей багаты.

У дзень летні хараша ў лесе.

Удзень было гарача.

Прочту список с начала.

Сначала прочитаю список, а потом уточню.

В ночи зимние бывает холодно.

Я приехал ночью.

Отъезжали холодной осенью.

Осенью и воробей богат.

Летним днём хорошо в лесу.

Днём было жарко.

В беларуском языке употребление предлогов отличается от русского.

1) Обратите внимание на различие отношений между предметами, которые выражаются предлогами **за, проці, на, да**:

паедзем на госьці, у грыбы, у ягады (поедем в гости, по грибы, по ягоды),
маці сумуе на дзіцяці (мать грустит о ребенке),
заедзем на сястру (заедем за сестрой),
сьмяюся зь цябе (смеюсь над тобой),
ажаніўся зь ёю (женился на ней),
дзівімся з гэтага (удивляемся этому),
кпяць зь яго (подтрунивают над ним),
экзамен з гісторыі (экзамен по истории),
разумнейшы за ўсіх (умнее всех),
лічу за свой абавязак (считаю своим долгом),
маю яго за роднага брата (он мне как родной брат),
Мікіту ўважаюць за галоўнага (Никиту признают главным),
проці яго я нішто (по сравнению с ним я ничто),
раз на тыдзень (раз в неделю),
вучыцца на ўнівэрсытэце (учится в университете) **НО! вучыцца ў школе**,
скрынка на лісты (ящик для писем),
вада на ўмываньне (вода для мытья),
сшытак на арыфмэтыку (тетрадь по арифметике),
ланцужок да гадзінніка (цепочка к часам),
хустачка да носу (носовой платок),
адзежа на свята (праздничная одежда).

2) Предлог **за** всегда уместен с глаголами **мець, быць, стаць, уважаць, выбіраць**.

3) В отличие от русского, в беларуском языке есть много оборотов с предлогом **на**:

бачыў на свае вочы (видел своими глазами),
слабы на вочы (слаб глазами),
багаты на латы, а не на шаты (богат заплатами, а не нарядами),
наша мова багата на словы й на звароты (наш язык богат словами и оборотами).

Практыкуйцеся

1. Назоўнік пастаўце ў склоне, якога патрабуе прыназоўнік, і складзіце сказы, адказаўшы на пытаньні (Существительное поставьте в падеже, которого требует предлог, и составьте предложения, ответив на вопросы).

Узор: Дзе станцыя? Воддаль (дарога) → Станцыя воддаль дарогі.

Дзе лазьня?	Каля (дом).
Дзе машына?	На (двор).
Дзе яны?	На (двор).
Дзе пральня?	Пры (завод).
Дзе гасьцёўня?	У (кватэра).
Дзе возера?	Сярод (лес).

В сочетании с предлогом **на** слово **двор** в предложном падеже имеет окончание:

— **-ы**, если имеется в виду двор как место, участок, площадка: **Легкавушка стаіць на двары** (Легковая машина стоит на дворе);

— **-э**, если **двор** — наружная среда: **Дзеці гуляюць на дварэ** (Дети играют на дворе).

Вообще, в белорусском языке в смысле «площадка» более естественно употребление слова **надворак**, т.к. **двор** издревле имеет другое значение — господский дом, усадьба.

2. Зьмяніце пададзеныя ў дужках словы паводле сэнсу ўжывання іх з прыназоўнікамі (Измените данные в скобках слова согласно смысла употребления их с предлогами).

Узор: спазьніліся (ты) → спазьніліся празь цябе.

ажаніўся	(дзяўчына)
дзіўлюся	(ён)
сумую	(яна)
сьмяюся	(яны)
кпяць	(я)
спазьніліся	(ты)
згодна	(артыкул)
прайшоў	(гушчар)
віншую	(сьвята)
сяджу	(кампутар)
зайшоў	(дзіця)
іду	(дарога)

3. Раскрыйце дужкі, ужываючы прыназоўнік з адпаведным склонам і складзіце сказы (Раскройте скобки, употребляя предлог с соответствующим падежом и составите предложения).

Узор: Патэлефануе каля (поўдзень) → Патэлефануе каля паўдня.

Надыдзе	па	(абед)
Прыедзе	праз	(гадзіна)
	да	(вечар)
	каля	(сем гадзін)
	у	(раніца)
	пасля	(сьнежань)
	на	(нядзеля)
		(надвячорак)
		(сьвята)
		(чацьвер)
		(паўтары хвіліны)
		(золаку)
		(апоўдзень)
		(уначы)

4. Пастаўце пытаньні да пададзеных дзеясловаў і вызначце залежны склон (Поставьте вопросы к приведенным глаголам и определите зависимый падеж).

Узор: здрадзіць каму? → давальны склон

перапрашаць, прабачаць, дараваць, спагадаць, слугаваць, пагаджацца, сустракаць, дзякаваць, дакляраваць, сумаваць, баліць, апрацаваць, спрыяць, выконваць

5. Складзіце сказы, ужываючы пададзеныя словазлучэньні (Составьте предложения, употребляя приведенные словосочетания).

Узор: па горадзе → Ясь цэлы вечар гуляў па горадзе зь сябрамі.

па сэзону (Д.), у сэзоне (М.), па маршруту (Д.), у маршруце (М.),

па зместу (Д.), у змесыце (М.), па надпісу (Д.), у надпісе (М.),
па горадзе (М.), па вуліцах (М.), па тэлефоне (М.), па дарогах (М.).

6. Слова ў дужках пастаўце ў вінавальным склоне і ўтварыце параўнаўчыя словазлучэнні з прыназоўнікамі *за* (Слова в скобках поставьте в винительном падеже и образуйте сравнительные словосочетания с предлогом *за*).

Узор: дужэйшы (я) → дужэйшы за мяне

старэйшы	за	(я)
вышэйшы		(ты)
маладзейшы		(ён)
разумнейшы		(усе)
мацнейшы		(мы)
лепшы		(іншыя)

Лад мовы

Злучнік (Союз)

Злучнік (союз) — служебная часть речи, соединяет части сложного предложения или самостоятельные предложения: **У дарозе добра думаецца, таму я й люблю дарогу** (В дороге хорошо думается, потому я и люблю дорогу).

Союзы делятся на:

— *простыя (простые)*: **і, а, але, бо, ды, каб, ні, ці, калі, дзе, як**;

— *складаныя (составные)*: **таму што, для таго каб, пасля таго як, з прычыны таго што**.

Функциональна союзы делятся на:

— *злучальныя (сочинительные)*: **і, ды, дый, ні...ні, як...так і, таксама, а, але, затое, але і, або, аднак жа** и др. — используются для построения сложных предложений, в которых части являются самостоятельными и равноправными;

— *падпарадкавальныя (подчинительные)*: **што, калі, каб, дзе, таму як, быццам, таму што, ледзь, чуць, толькі, чым, раз, з тым каб, з прычыны таго што** и др. — используются для построения сложных предложений, в которых одна часть предложения подчинена другой.

Наиболее употребительные союзы:

в беларуском языке	в русском языке	пример, пояснение
і (й)	и	Я люблю і каву, і гарбату (Я люблю и кофе, и чай).
але, аднак	но, однако	Людвік гаворыць па-беларуску, але з гэткім акцэнтам (Людвик говорит по-беларуски, но с таким акцентом).
ды	и, да но, однако	ды чаще всего используется в значении «и», иногда в значении «но»: Іван ды Мар’я (Иван да Марья). Ён ведаў, ды нам не паведаміў (Он знал, но нам не сообщил).
альбо, або	либо, или	Возьмем журавінавага соку альбо Кока-колы? (Возьмём клюквенный сок или Кока-колу?)
ці	или, ли	Папытайся, ці будзе ён вечарам дома (Спроси, будет ли он вечером дома).
ні, ані	ни	ані употребляется для усиления отрицания: Нікуды ня варты дзяцюк, ані да танца, ані да ружанца (Никуда не годный парень, ни веселиться, ни молиться).
як толькі	как только	Як толькі прыйдзеш, адразу пазвані (Как только придёшь, сразу позвони).

калі	когда, если	<i>калі</i> чаще всего выражает время или условие действия: Скажаш, калі ўбачыш яго (Скажешь, когда увидишь его). Калі верыш, то й спраўдзіцца (Если веришь, то и сбудется).
калі б	если бы	Калі б ня дождж, чаго б я намок (Если бы не дождь, я бы не намок).
бо, таму што	потому что	Я вучу беларускую мову, бо живу на Беларусі (Я учу белорусский язык, потому что живу на Беларуси).
што	что	Добра, што ў мяне былі грошы (Хорошо, что у меня были деньги).
каб	чтобы	<i>каб</i> выражает цель, пояснение или условие: Спяшаюся, каб не спазніцца (Спешу, чтобы не опоздать). Пазваніў бы, каб мог (Позвонил бы, если бы мог).
	если	
хоць	хотя	Я шчаслівы, хоць і не багаты (Я счастливый, хотя и не богат).
балазе	так как, благо, хорошо что	Зараз паедзем, балазе машына здараецца (Сейчас поедим, хорошо что машина подвернулась).

Практыкуйцеся

7. Вызначце ў сказах злучнікі. Скажыце, як яны вырозыняваюцца ад адпаведных займеньнікаў (Найдите в предложениях союзы. Скажите, чем они отличаются от соответствующих местоимений).

Адведальі — і добра зрабілі, затое ня будзем больш турбавацца.
 Колькі было хваляваньняў за тое падарожжа!
 Я размаўляў з Алесем, прычым ён сам раскажаў мне пра тое здарэньне.
 Незразумела, пры чым ён тут.
 Робім усё магчымае, паколькі ёсць спадзея.
 Ён рачыў знайсці сузгоднасьць, меў гутарку па колькі разоў на дзень.

8. Замест кропак пастаўце той злучнік, які больш падыходзіць для дадзенага выпадку (Вместо точек поставьте тот союз, который более подходит в данном случае).

- а) *і / ды* | На сьвята спадзяёмся гасьцей ... вечарынкi.
 У дарозе замарыліся, ... не зажурыліся.
 Ясь здатны дзяцюк, ... яшчэ які здатны!
- б) *нібы / быццам* | Вычуваньне такое, ... знаёмы зь імі шмат гадоў.
 Нікому нічога ня рупіць, ... мне аднаму толькі трэба прагчыся.

9. На падставе пададзеных фрагмэнтаў раскажыце, як вы сустрэкалі гасьцей.

I.

- Добры дзень!
 — Дзень добры. Толькі што тэлефанаваў Андрэй. Ён зараз прыйдзе.
 — Мы яго пачакаем, калі Вы дазволіце.
 — Калі ласка. Магу прапанаваць вам каву, гарбату, ці, можа, кілішак віна?
 — Дзякуй, гарбату пап'ём з прыемнасьцю.
 — Частуйцеся!

II.

Гэлена і Мікіта Барздыкі чакаюць гасьцей. Яны меліся быць апаўдні.

На гадзінніку роўна дванаццаць. Зараз павінны быць.

III.

— Частуйцеся, калі ласка, Сямён Мікалаевіч!

— Досыць, дзякуй, Настачка.

IV.

Да Барздыкаў папрыходзілі сваякі ды ўся сябрына. Усе рады, што выпала сабрацца разам, бачыць адзін аднаго.

— Вітаем! Віншваем! Прывітаньне! Дзень добры! — чуецца адусюль.

V.

— Добрага здароўя, спадар Вацлаў.

— Дзень добры, Марціне!

VI.

Сёння нядзеля, чатырнаццатага верасня. Іду да майго сябра Мікіты Барздыкі. У яго жонкі Гэлены якраз дзень нарадзінаў.

VII.

Яшчэ званок у дзьверы.

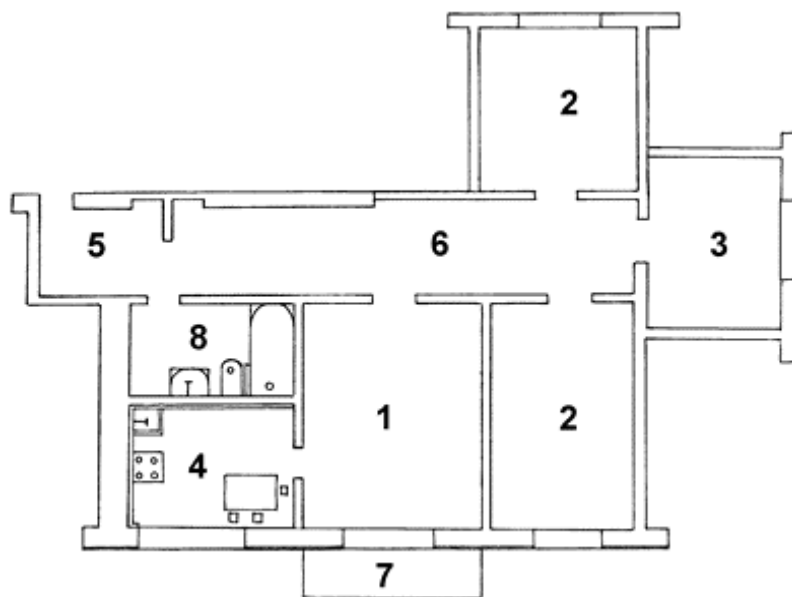
— А, Лявон!

— Дзень добры, цётка Аміля. Знаёмцеся, гэта мая сяброўка Таня.

— Вельмі прыемна. Калі ласка, праходзьце. Хадземце ў пакой. Сядайце. — Гаспадыня запрашае нас у гасьцёўню.

Уладжаньне закатэраваньня

(Размещение квартиры)

1. гасцьцёўня — гостиная

2. спальны пакой / спачывальня — спальня

3. дзіцячы пакой — детская комната

4. кухня — кухня

5. прывітальня / пярэдні пакой — прихожая

6. калідор — коридор

7. балькон — балкон

8. лазьніца і прыбіральня — ванная и туалет

Па-беларуску кажуць так

Ці магу я запрасіць вас на вячэру?

Дзякуй за запрашэньне, прыйду, як будзе выпадаць.

На жаль, сёньня не магу, а вось заўтра — з прыемнасьцю.

Рады зноў бачыць вас.

Праходзьце, распранайцеся, сядайце.

Уладкоўвайцеся, як зручней.

Калі прапанаваць вам кубачак кавы ці шклянку гарбаты?

Дзякуй, не турбуйцеся.

Я вам не перашкоджу? Можа, я вам замінаю?

Калі ласка, прашу за стол!

Частуйцеся!

Ці вам яшчэ чаго?

Дзякуй, калі крыху.

Дзякуй, не, досыць.

Я ўжо больш не магу.

Ды не, наадварот.

Што чуваць у вас?

Як справы, як гадуецца?

Сядайце, дзядзька, калі ласка!

Можно вас пригласить на ужин?

Спасибо за приглашение, приду, как только смогу.

К сожалению, сегодня не могу, а вот завтра — с удовольствием.

Рады снова видеть вас.

Проходите, раздевайтесь, садитесь.

Устраивайтесь поудобнее.

Я могу вам предложить чашку кофе или стакан чаю?

Спасибо, не беспокойтесь.

Я вам не помешаю?

Пожалуйста, прошу к столу!

Угощайтесь!

Может вам ещё чего-нибудь?

Спасибо, только немножко.

Спасибо, нет, хватит.

Я больше не могу.

Да нет, наоборот.

Что у вас слышно?

Как дела, как семья, дети?

Садитесь, дядя, пожалуйста!

Дзякуй, вялікі расьці!

Дзякуй за прыемны вечар.
Я вам хачу падзякаваць за тое, што вы прыйшлі.
Прыходзьце яшчэ, мы заўсёды вам радыя.
Дзякуй, што адведалі нас.

На жаль, я мушу ўжо ісьці.
Я хацеў бы з вамі разьвітацца.
Ня буду вас затрымліваць.

Спасибо, расти большой!

Спасибо за приятный вечер.
Я вас хочу поблагодарить за то, что вы пришли.
Приходите еще, мы всегда вам рады.
Спасибо, что посетили нас.

К сожалению, мне надо уходить.
Я хотел бы с вами попрощаться.
Не буду вас задерживать.

Практыкуецца

10. Прачытайце і адкажыце на пытаньні (Прочитайте и ответьте на вопросы).

- Адкуль самі будзеце?
- Я зь Вільні.
- Каторы раз тут, у нас?
- Першы раз, я ў камандзіроўцы.
- Дзе працуеце, спадару? Які фах маеце?
- З прафэсіі я інжынэр, але ж цяпер у мяне новая праца. Я загадчык гандлёвага аб'яднаньня.
- Ну і як, ці не шкадуеце?
- Не, я задаволены, гэта жывая работа.
- Як вам Менск?
- Яшчэ нічога ня маю сказаць. Вось толькі знаёмлюся з вашым горадам.
- Маніўса сёньня пайсьці ў тэатар Янкі Купалы, але не дастаў білета.

Як ваша ймя?
Адкуль будзеце?
Дзе працуеце?
Які ваш занятак?
Ну й як працуеца, ці не шкадуеце?
Каторы раз вы ў Менску?
Ці падабаецца вам наш горад?

11. Прачытайце. Складзіце свае дыялёгі (Прочитайте. Составьте свои диалоги).

I.

- Калі будзе аўтобус на Валожын?
- У адзінаццаць дзесяць.
- А якія ёсьць аўтобусы пасля чатырнаццаці гадзінаў?
- У чатырнаццаць дваццаць, потым у пятнаццаць дзесяць.

Ра/дашкавічы: 8^{15} , 10^{29} , 13^{24} , 17^{48} , 19^{02} .

Іўе: 10^{55} , 14^{14} , 18^{34} , 20^{18} .

Заслаўе: 6^{10} , 6^{40} , 7^{10} , 7^{40} .

Новы Двор: 17^{00} , 18^{00} , 19^{00} , 20^{00} .

II.

- Будзьце ласка/выя, адзін білет да Гомлі.
- Вам у вадзін бок?
- Туды і назад.
- Калі ласка.
- Скажыце, ці трэба мне перасядаць?
- Не, гэты цягнік ідзе аж да Гомлі.
- А на якой ён калейцы?
- На трэйцяй плятформе, на пятай калейцы.
- Ці чуваць там абвесткі вакзальнага радыё?
- Чуваць, можаце не хвалявацца.

На Берасьце: 2 плятформа, 3 калейка.

На Гародню: 5 плятформа, 9 калейка, перасядка ў Маладэчне.

На Магілёў: 4 плятформа, 8 калейка.

На Віцебск: 7 плятформа, 14 калейка, перасядка ў Воршы.

На Полацк: 3 плятформа, 6 калейка, перасядка ў Віцебску.

III.

- Прабачце, як мне патрапіць на вуліцу Ра/дашкаўскую?
- Сядайце на трыццаць восьмы аўтобус і едзьце да прыпынку «вуліца Крапоткіна». А як нацянькі, то можна й прайсьці, тут недалёка.

На вуліцу Каліноўскага: тралейбус №2, прыпынак «Вуліца Каліноўскага».

На вуліцу Гусоўскага: аўтобус №40, прапынак «Вуліца Гусоўскага».

На праспэкт Францішка Скарыны: станцыя мэтро «Купалаўская».

Да пляцу Незалежнасьці: тралейбус №1, перасядка на мэтро: станцыя «Ўсход», выхад на станцыі «Плошча Незалежнасьці».

IV.

- А ці гэтай вуліцай мы дойдзем да крамы «Кветкі»?
- Не, вы ідзяце не ў тым кірунку. Вам трэба зараз павярнуць направа, гэта вуліца Максіма Багдановіча. Потым пройдзеце прыкладна 100 мэтраў. Краму «Кветкі» ўбачыце зь левага боку.

Да пошты: налева: вуліца Луцкевіча, 50 мэтраў, направа: вуліца Коласа, 50 мэтраў.

Да аптэкі: наўпрост, 100 мэтраў, налева: вуліца Петруся Броўкі, 50 мэтраў.

Да касьцёлу: направа: вуліца Янкі Маўра, 200 мэтраў.

Да крамы «Хлеб»: налева: вуліца Гарэцкага, 100 мэтраў, налева: вуліца Баршчэўскага, на рагу.

12. Прачытайце. Уявіце сабе, што вы прадстаўнік фірмы і прыйшлі на сустрэчу з дырэктарам гандлёвае арганізацыі. Раскажыце, як вы распачалі гутарку.

— Добры дзень! Будзьце ласкавы, скажыце, ці прымае дырэктар?

— Добры дзень! А пра каго я маю паведаміць?

— Мяне завуць Яўген. Прозьвішча Рагуля. Я галоўны мэнэджэр фірмы «АБЦ». Калі ласка, вось мая візытоўка. Перапрашаю вас, што ня мог загадзя паведаміць вам пра свой візыт.

— Адну хвілінку, я зараз папытаюся. Спадар Васіль, да вас прыйшоў прадстаўнік фірмы «АБЦ» спадар Рагуля... Так... так... добра. Дырэктар прыме вас. Вы маеце на гутарку 20 хвілінаў. Калі ласка, праходзьце.

— Добры дзень, спадар Рагуля. Сядайце, калі ласка. Які ў вас клопат?

— Добры дзень, спадар Васіль. Вы першы, каго нам параілі ў кіраўніцтве канцэрну «Пяць зорак». Па дамоўленасці з кіраўніцтвам, мы забяспечваем канцэрн тэхналогіямі кіравання прадпрыемствамі. Тэхналогіі паказваюць, як ідзе кіраванне прадпрыемствамі ў сучасных умовах. Па сутнасці, гэта ёсць дадатковай (ускоснай) інфармацыяй пра вашых кліентаў... Але гэта трэба паглядзець. Калі ласка, вось тут пададзена больш падрабязная інфармацыя.

— Добра, вельмі добра. Сапраўды, гэта цікава...

Кароткія і простыя размовы (чытайце ўголос)

— Алё?

— Дзе ты ёсць?! Ці ты забыўся, на калі мы дамовіліся спаткацца?

— Выбачайце, хлопцы, зусім забыўся! Запрацаваўся, толькі што зірнуў на гадзіннік...

— Ну што ж, больш чакаць нам не выпадае. Мы дакладвалі не пазніцца. Зараз выходзім.

— Тады, можа, я вас перахаплю ў горадзе?

— Добра. Праз хвілінаў пятнаццаць мы будзем на станцыі «Ўсход».

— Дык я бегу.

— Алло?

— Гдзе ты пропал?! Или ты забыл, во сколько мы договорились встретиться?

— Извините, ребята, совсем забыл! Заработался, только что посмотрел на часы...

— Ну что же, больше ждать нам не получится. Мы обещали не опаздывать. Сейчас выходим.

— Тогда, может, я вас перехвачу в городе?

— Хорошо. Через минут пятнадцать мы будем на станции «Восток».

— Так я бегу.

— Збіраюся браць білеты на вечар. Можаш сказаць дакладна, хто паедзе на спаборніцтвы?

— Зараз у добрай спартыўнай форме Сяргей, Пятрусь і Андрэй.

— Добра. Але ж каманда мае быць чатыры чалавекі.

— Хіба, яшчэ Віталь?

— Ну, у Віталія цяпер спад, і ягоныя вынікі ня надта... Можа Юрка?

— О то, напэўна, Юрка. Малады, амбітны, паглядзім на ягоныя вынікі.

— Собираюсь брать билеты на вечер. Можешь сказать точно, кто поедет на соревнования?

— Сейчас в хорошей спортивной форме Сергей, Пётр и Андрей.

— Хорошо. Но команда же должна быть из четырёх человек.

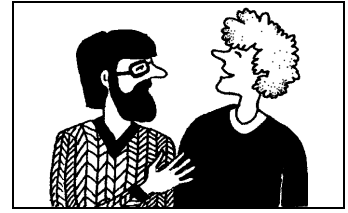
— Может, ещё Виталий?

— Ну, у Виталия сейчас спад, и его результаты не очень... Может Юрий?

— О да, наверное Юрий. Молодой, амбициозный, посмотрим на его результаты.

<p>— А... Вось нарэшце й нашыя грыбнікі вярнуліся. Пакажыце ж свае кошыкі.</p> <p>— На, глядзі.</p> <p>— І гэта ўсё? А дзе ж вашыя грыбы? Вы былі ў такім-то лесе!</p> <p>— Мы зайшлі не з таго боку. Мусілі прабірацца праз калючы хмызьняк.</p> <p>— Ат, незайздросныя вы грыбнікі. Знайшлі дзе заблудзіцца — у трох соснах! Наступным разам пойдзеце са мной.</p>	<p>— А... Вот наконец и наши грибники вернулись. Покажите-ка свои корзины.</p> <p>— На, смотри.</p> <p>— И это всё? А где же ваши грибы? Вы были в таком лесу!</p> <p>— Мы зашли не с той стороны. Вынуждены были пробираться через колючий кустарник.</p> <p>— Ай, незавидные вы грибники. Нашли где заблудиться — в трёх соснах! В другой раз пойдёте со мной.</p>
<p>— Трэба было б зайсьці ў краму. У нас жа няма ані хлеба, ані да хлеба!</p> <p>— Пайшлі ў «Заможны двор», гэта тут, недалёка.</p> <p>— А хіба ён будзе яшчэ адчынены?</p> <p>— Няўжо ж не, супэрмаркет працуе кругласутачна. Тут мы купім усё, што трэба.</p> <p>— Гэтую краму варта запомніць.</p>	<p>— Надо было бы зайти в магазин. У нас же нет ни хлеба, ни к хлебу!</p> <p>— Пошли в «Заможны двор», это тут, недалеко.</p> <p>— А разве он будет ещё открыт?</p> <p>— Конечно, супермаркет работает круглосуточно. Тут мы купим всё, что нужно.</p> <p>— Этот магазин стоит запомнить.</p>
<p>— Зрабілі быццам бы ўсё, што вы хацелі: сталарка новая, шпалеры паклеены, столь пабеленая, заменена сантэхніка.</p> <p>— Я вам моцна ўдзячны. Колькі я мушу заплаціць за вашу працу?</p> <p>— Па каштарысу. Вось акт прыёмання работы, падпішыце, калі ласка. Аплату можаце ўнесці заўтра ў вофісе нашае фімы.</p>	<p>— Сделали вроде бы все, что вы хотели: столырка новая, обои поклеены, потолок побелен, заменена сантехника.</p> <p>— Я вам очень благодарен. Сколько я должен заплатить за вашу работу?</p> <p>— По смете. Вот акт приёмки работ, подпишите, пожалуйста. Оплату можете внести завтра в офисе нашей фирмы.</p>
<p>— Зьбіраецеся, а пра мяне й ня думаеце. На каго мяне пакідаеце? Я сумую па дзядулю, па Міколу.</p> <p>— Не хвалойся, ты паедзеш заўтра раніцай зь дзядзькам Сашкам.</p>	<p>— Собираетесь, а обо мне и не думаете. С кем меня оставляете? Я скучаю о дедушке, о Коле.</p> <p>— Не волнуйся, ты поедешь завтра утром с дядей Сашей.</p>
<p>— Да Менску яшчэ тры гадзіны язды.</p> <p>— А калі прыбывае наш цягнік?</p> <p>— А сёмай гадзіне.</p> <p>— Нават ня верыцца, што хутка будзем сярод сваіх.</p>	<p>— До Менска еще три часа езды.</p> <p>— А когда прибывает наш поезд?</p> <p>— В седьмом часу.</p> <p>— Даже не верится, что скоро будем среди своих.</p>
<p>— Прывітаньне! Я крыху прыпазьнілася, выбачай. Ну, што, пайшлі? Чаго ты сумеўся? Я так ляцела...</p> <p>— Можно было на сьпяшацца. Няма білетаў.</p> <p>— Як няма?!</p> <p>— Гэтак глядзіш на мяне, нібы я вінаваты.</p> <p>— Ты ж дакляраваў абавязка дастаць білеты!</p>	<p>— Привет! Я немного задержалась, извини. Ну, что, пошли? Чего ты такой? Я та бежала...</p> <p>— Можно было не торопиться. Нет билетов.</p> <p>— Как нет?!</p> <p>— Так смотришь на меня, будто я виноват.</p> <p>— Ведь ты обещал непременно достать билеты!</p>

Майстры слова гавораць

... На скрай лесу — у ягадах угледзеў я дзяўчат; пытаю дарогі.

— Дарога, — кажуць яны, — тут найбліжэйшая адна: першая паваротка налева, а там — прасьцюсенька, але тудой трудна прабрацца — мост нягодны, лепш ісьці ўкруг, хоця накладу й зробіце вярсты 3-4, але сьмялей.

— Воз мой ня цяжкі, — кажу, сьмеючыся, — усяго, што на плячах.

— Дармо, што ня цяжкі, — адказваюць яны, — там і з пустымі рукамі дрэнна перабрацца.

От, думаю сабе, вядома, бабы — пужлівае насеньне; што за такі мост, каб пехатой не прабрацца! Бяруся, прайшоўшы зь вярсту, крута ўлева, качу проста дарогай, ажно й мост. Тпр-ру. Стой! Рэчка Шыльвянка не шырокая, але глыбокая — ня пройдзеш; «папаў як у нерад: ні ўзад ні ўперад»; назад — сорамна дый далёка варочацца; уперад — неяк адвага адпала...

(Ядвігін Ш.)